

Budapestre vonatkozó ujságcikke¹

Osztályozás

351.756.4

Szerző:

Hely

Cím: *Egy szegény pesti magyar elindul,
hogy utlevelet szerezzen magának*

Idő

"1921"

Forrás:

Nemzeti Ujság

Személy

Bp.

1921. 7. 17

(Hely)

(Idő)

(Köt. v. füz.)

Egy szegény pesti magyar elindul, hogy utlevelet szerezzen magának

**Éjjel az utlevélhivatal előtt — Népmozgalom — A tűzfal
áttörése — A rapport**

(Mülbeck Károly rajzaival.)

Meg tudom érteni, hogy a kis- és nagyantant államai csak utlevéllel mernek engem a maguk megszállott területére engedni. Elvégre is minden magyar aggasztóan robbanékony elemeket tartalmaz, kiváltképpen veszélyesek lehetnek az utódállamok épségére az olyan szokatlan magyarok, akiknek lábuk, kezük, sőt majdnem harminckét foguk van.

No de hát nekem okvetlenül mennem kell: N...-en házám van, amelyben a nagybátyám lakott eddig, ő most haldoklik, gondoskodnom kell a temetéséről, el kell adnom a házat, továbbá n...-i specialista háziorvos barátommal ki kell operáltatnom a vakbelemet, ami pedig csakis a műtéten való személyes megjelenésem esetén lehet elég sikeres.

Ezen indokokkal és jókora mennyiségű svájci nyomású bankjeggyel felszerelve jelenem meg utlevelestül a láttamozó hivatala előtt. Nem pontosan előtte, hanem vagy százötven lépéssel harántátellenben a hivattalal.

Előttém néhány száz utleveles bajsorsos kettésével fölállva kigyózott ugyanazon cél iránt.

Még korán volt, alig éjfél. A hold bájos felhőfoszlányok közül csak alig szórt néni fényt az utcai ivlámpákra, mivel a hold — valószínűleg Hegedüs törvénye értelmében — területéből háromnegyed holdat leadott vagyonsváltásául, míg itt-ott a tömegben egy-egy holdvilágos romantikus lelkű zsebmetsző hajtotta végre a vagyondézsmát, mialatt a rendőr lelkiismeretesen felügyelt, hogy az emberek pontosan kettésével és ne hármásával álljanak. Némelyek a sorban huszonegyeztek, mások Kertész Tódornál máris nagyban kapható utlevélláttamozó széken ültek, mely szétnyitva székek, összecusukva verekedésre használható.

Mellettem egy néni harisnyát kötögetett. Fölembresztettem, mire abba hagyta a kötést és elmondta, hogy ez a tizennyolcadik pár harisnya, mióta a vizumra vár.

— Miért haldoklik a kegyed nagybátyja? Mi? Mért van neked vakbeled? Aztán mitől vakult meg? Aztán mért akard éppen az n...-i doktorral operáltatni? Itt Budapesten is van operaház, itt is operálhatod. Szentiván éjjelén főtt kigyózsir kell rá csupán. Ellenben a nagybátyádnak kihuzatom belit. Na és most kihallgatás lelépni!

Leléptem. Ez utolsó szavairól a nagy urnak rájöttem, hogy a nagy ur a demarkációs vonalak előtti időben manipuláns örmester volt; ezt bizonyította az is, hogy a sevrócípője felszal szíjjal volt füzve és hogy háromnegyed tizenkettőkor marhavelőt villásreggelizzet pirítóskenyéren.

Közel léptem hozzá s fojtott hangon rászóltam: — Vigyázz! Nézze örmester ur, beszéljünk komolyan. Fogja ez a csekélység. Holnap reggelre kész legyen a vizum.

Minden rendben volt. Sajnos, másnap reggel előtt az örmester már el volt csapva, az egyik szolga azt mondta, azért, mert demarkációzott, és mutatta a markával, hogy mit ért e szón.

— Megszokta már a századnál, — mondta.

Másnap már egy új ur ült a nagyhatalmu asztalnál, még zordabb és tekintélyesebb. De a cipője ennek is felszállal van füzve és marhavelőt villásreggelizzik. Két-három nap alatt majd evvel is elkészülök. Addig is nagybátyám bosszankodva sürgönyözött, hogy ne sajnáljam a pénzt. És hogy vigyek neki egy pár kilo debreceni szalonnát, mert télen azt fog reggelizzetni.

— Májusban ment férjhez az unokám me szállott területen — mondta a néni. Hozzá készülők menni. Mire bejutok, majd csak lesz egy-két szép kis unokám. Majd jó lesz nekik egy-egy néhány tucat harisnya.

Miközben meghitten elcsevegtünk, előttünk néhány nyommal egy terebélyes természetű vasmunkás hangosan türelmetlenkedni kezdett. Izgatottan sodorgatta a nagy kormos bajuszát és szakállát és mennydörgő hangon követelőzött, föllobogtatva utlevélét, hogy ő nem vár tovább. Valaki mesugta nekünk, hogy ennek sürgős az országból kijutnia, mert ludas némi kommunista ügyekben. Nemsokára kiszült, hogy mért sürgős neki az ügy: pár perc múlva két szép egészséges fiúgyermeknek adott életet. A rendőr rögtön hivatása magaslatára emelkedett és jegyzőkönyvbe vette a gyermekeket.

— Na tessék, — dörmögte bosszankodva a vasmunkás — most már elromlott a személyleírásom, nem használhatom a rendőrségünk-nél kapott utlevelemet.

Megvigasztaltam, hogy adja csak ide, majd kisegitem ebből a kis zavarból. Tudom én az irásomat elváltoztatni, bármilyen minta szerint. Azzal meghagytam az utlevélbeli személyleírásában:

Orra: rendes,

Fogai: épek,

Szeme: sárga,

Neme: férfi,

Bajusza és szakálla: sűrű, fekete.

Különös ismertetőjelek rovatba

nyugodtan bepingáltam, hogy egyébiránt aszszony, két szép gyermeke van és politikailag mindhárman megbízhatók. Ilyen csekélységekben remélhetőleg nem fognak fönnaadni a demarkációs vonalon.

E családi szórakozások közben az óra eljuttotta az éjfélutáni kettőt. Mért iriam le az

éjszaka andalító szépségéit, a hajnal rozsas bubáját, a nyolcórát hivatalos időnek pont féltizenegykor való beállítását...

Este hatkor, mikor a személyzet eltávozott, örömmel állapítottam meg, hogy három méterrel előbbre jutottam, mivelhogy a mai nap folyamán négy embert elintéztek, mind a négyet politikai megbízhatatlansága miatt elutasítván.

Kiszámítottam, hogy így körülbelül az új világháború utáni békeszerződésre következő szerdára jutok utlevélhez s azon aggódtam, hogy akkor majd nem is fog már kellene utlevél, hogy N...-ra juthassak. Hogy tehát kissé időt nyerjek, némi elszánt mellékuton igyekeztem elébevágni társaimnak. Mellettem a gyalogjárón egy borbélyüzlet volt. Hogy minden gyanút elhárítsak, a magam helyére egy teljesen hozzám hasonlító bábót állítottam, magam pedig belopóztam a borbélyüzletbe, áttörttem a szomszéd szobák falait és

22 07
 a következő ház tűzfalát, s a következő ^{egy} táján, mikor a hold felhők közé rejtette ^{szé} méla arcát, egyszerre a sorbanállók negyedik pár-nyel.
 jánál bukantam elő egy henteskirakatból. A
 negyedik pár jobboldali személyét kloroform-
 mal elaltattam és az áttört falak labirintusán
 át az engem ábrázoló báb helyére loptam.
 Valószínűnek tartom, hogy mikor reggel ma-
 gához tért, csodálkozásában az utlevélből kel-
 lett megnéznie, hogy fiu-e vagy lány ő tulaj-
 donképpen.

E bátor lépésemnek köszönhettem, hogy
 már ácsorgásom harmadik napján ott állot-
 tam a kisantant-állam hatalmas tisztviselője
 előtt.

Hatalmas ur volt, legalábbis köztársasági
 alelnök, vagy ilyesmi, mert olyan hangosan
 beszélt egyik antantbeli nyelven, mintha a
 demarkációs vonalakon túlra intézné szavait
 és olyanokat köpött oldalvást, mintha egy

— Mi ön? — kérdezte tőlem szigorú fölény-
 — Ön? hogy mi vagyok? Hiszen alig is va-
 gyok — becses engedelmevel — egy vézna,
 harcképtelen, rokkant magyar vagyok, kör-
 meim leráspolyozták, fogamból a plomba ki-
 hullt, éppen most nyugszom bele a trianoní-
 izébe.
 — Mért van magának N... -ön háza?
 — Oh csakis azért, mivel az Ön nagylelkű
 honfitársainak mindeddig még nem szottyant
 kedvük házikómat államérdekből magántulaj-
 donukká átminősíteniük. Talán igen szerény
 ház nekik... egyelőre...

léghajóból köpne le egész Középeurópára, hogy
 egyetlen köpéssel Balkánná tegye.